

(П. Мирний), пор. чеськ. to mazani je dobre na revma — ця мазь добра від ревматизму.

Форми із коренем — зло — теж часто мають спільнослов'янське походження, напр. укр. злодій — рос. злодей (хоча з дещо іншим семантичним наповненням), однак ряд утворень виступають як своєрідні лексичні маркери мов антської групи, напр., слово злочин, крім української, зберігається ще білоруською, польською, чеською, словацькою, сербськохорватською, верхньолужицькою, македонською і словенською мовами, однак ця форма відсутня в російській, болгарській, церковнослов'янській мовах. Експресивні укр. утворення злодюга, діал. злодюх можуть бути пояснені через чеськ., сербськохорв. zlobuch, злодух, що розкривають додаткові оцінкові характеристики злодія, як людини, керованої «злим духом».

ФЕДОРЕНКО Д. Т.,

м. Кривий Ріг

МОВА НАСЕЛЕННЯ ПРАУКРАЇНСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ І ДУХОВНІСТЬ

Кожен неупереджений учений може констатувати, що коли за 3 тисячі років до Різдва Христового у Великому Єгипті і Шумері існувало клинописне, і досі стверджують, ніби найстаріше, письмо, то на території, де нині набирає весняного цвіту незалежності Україна, уже кілька тисячоліть існувала давня Праукраїнська цивілізація, населення якої ще не було суто українською людністю, але вже здобуло певні її риси і ознаки: мову, духовність, матеріальну культуру, особливості поклоніння Богам, свій Пантеон Небожителів, і, що надзвичайно важливо та цікаво, — в 4 тисячолітті до Р. Х. уже мало два (два!) види письма.

Праукраїнському письму властиві буквенні знаки, що вирізалися або випалювалися на тоненьких дубових, вербових та кленових дощечках (порівняймо шумерські глиняні плиточки клинописного письма), видряпувалися на бересті — корі берези...

Як і в інших давніх письменах, мова і писемність населення Праукраїнської цивілізації слугували для побутового і міжплеменного спілкування, фіксації і відправленню духовно-релігійних традицій, господарської діяльності, ведення літописання і літочислення тощо.

Крім основного письма праукраїнців населення колись славетної духовністю і освіченістю найбільшої слов'янської цивілізації Європи також користувалось вузликівим, різьбленим (вирізаним по гілках дерев) письменами, звіконаслідувальною мовою та мовою жестів як допоміжних різновидів спілкування під час господарської діяльності, забезпечення сімей, родин і племен харчуванням, житлом, для задоволення духовних потреб тощо.

На земляни Праукраїнської цивілізації населення також користувалося письменами бортничного буківарія (20—13 ст. до Р. Х.), чотирма видами трипільського письма різних історичних епох до Р. Х., письменами оріїв-індоєвропейців (2 тисячоліття до Р. Х.), абеткою скитів (скифів) I тисячоліття до Р. Х. — I тис. нової ери та ще близько 20 видами письма:

Фотографічні копії дерев'яних табличок так званої Влєсової книги (першоукраїнського літопису, що 30 літ тому опублікований в українській діаспорі) свідчать, що те письмо об'єктивно стало фундатором алфавіту старослов'янської (церковнослов'янської, давньоболгарської мови, і мало значний вплив на формування графіки багатьох інших мов.

То ж на тисячу років раніше відомих давніх цивілізацій з'явилась першоукраїнська писемність, що ще й донині поспражньому не досліджена, не простежено навіть її об'єктивного осявання розвитку духовності багатьох народів стародавнього світу, прямого і опосередкового впливу на піднесення рівня духовності більшості давніх цивілізацій.

А такими шляхами впливу, безсумнівно, є пряме запозичення графічної структури багатьох (чи окремих) букв, їх значення, проникнення у пряму значенні словникового складу праукраїнської мови до інших мов за спільністю походження (санскрит, етруска, давньогрецька та інші давні мови) або територіальною близькістю побутування та розвитку; переосмислення семантичного значення окремих слів та ін.

Є беззаперечні історичні докази болгарського і українського походження, що Св. Кирило-філософ ще в Херсонесі, задовго до винаходу слов'янського алфавіту, вивчав Біблію, Євангеліє і Часослов, писані українською (русинською) мовою, буквенний склад якої поклав у основу славетної абетки.

І не наша вина, що примусове хрещення населення Київської України — Русі вогнем, мечем і водою знищило писемні пам'ятки товщезалезного прошарку культури одної з найдавніших цивілізацій світу — Праукраїнської, адже створені вони були на дерев'яних дощечках, найбільш доступному матеріалі...

Знищено так ретельно, що й сліду не лишилось, ніби й не існувало нічого такого, що становило гордість світової культури і духовності, хоча й віднесено церквою до поганських, язичеських; і лише нині вдалося відшукати матеріальні та документальні свідчення про ту далеку від нас зоряну епоху...

І виявляється, що українці успадкували культуру і писемність високорозвиненої цивілізації з високим рівнем духовності.

Навіть потім, уже після хрещення, чомусь все українське якщо не знищувалось, то гудилося і принижувалось, а найбільш коштовне просто привласнювалося сусідським народом, що став старшим братом не українцям, а малоросам...

Та мій народ не варварський і не язичник, а віра його не поганська, бо до генетичної пам'яті українців закодовано (занесено) високу духовність, що зафіксована ще прадавньою мовою.

ВАСИЛЕНКО І. М.,

м. Кривий Ріг

СУТНІСТЬ І ПРИЗНАЧЕННЯ ЛЮДИНИ ЯК ПРОБЛЕМА ЇВ ФІЛОСОФІЇ ТА У МЕМУАРНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Людина — це єдина істота на Землі, яка має здатність розкрити цілісність матеріального та ідеального, відтворити єдність буття і духу. Але ми вкрай мало знаємо про неї. Відомий філософ М. Хайдеггер¹ застерігав, що ризиковано звертатися до різних метафізичних проблем, не знаючи, що таке людська природа. Висновок беззаперечний: важливо розвивати і поглиблювати антропоцентричні принципи пізнання реальності, адже саме через поняття про сутність людського здійснюється перехід до інших тем — свідомість, психіка, архетипічний досвід, культура, суспільство, єдність всього живого.

Людина не чистий аркуш паперу, на якому культура «пише» свої письмена, а навпаки, людина має деякі незнищенні властивості, завдяки яким вона творить первинний опір історії і забезпечує, таким чином, впорядковану, а не хаотичну соціальну динаміку. Зародження філософського антропологічного мислення — це відображення зрілості теоре-

¹ Хайдеггер М. «Письмо о гуманизме (Проблема человека в западной философии)» — М., 1988. 319—325 с.